

ความยั่งยืน สีเขียว

ดร.วิฑูรย์ สิมโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ทุกวันนี้องค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมที่ไม่ให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” (Sustainable Development และ “ความรับผิดชอบต่อสังคม” (CSR) คงอยู่อย่างยั่งยืนได้ยาก

เพราะการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นการพัฒนาที่เป็นไปอย่างสมดุลทั้งในภาคเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการเปิดโอกาสให้กลุ่มคนต่างๆ ในสังคม หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาทั้ง 3 ด้านดังกล่าวอย่างสมดุล เพื่อให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต ประชาชนอยู่ดีมีสุขและสังคมมีคุณภาพอย่างยั่งยืนตลอดไป

ความหมายของ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” นี้ องค์กรสหประชาชาติได้บัญญัติศัพท์ ในปี ค.ศ.1987 โดยอธิบายว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่มีการประนีประนอมกับความสามารถของคนรุ่นต่อไปที่จะตอบสนองต่อความต้องการของพวกเขา คือ คนรุ่นต่อไปยังสามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างพอเพียง ไม่ใช่ถูกคนรุ่นปัจจุบันอย่างพวกเขาเอาเปรียบโดยแย่งเอาไปใช้หมดก่อน

การพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนจะเป็นการทำลายสภาพแวดล้อม คือ ไม่ได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและประหยัด เป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลืองในปัจจุบัน อันอาจทำให้คนรุ่นหลังไม่มีโอกาสได้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเท่าที่ควรจะได้ใช้ตามปกติ

ในเรื่องนี้จะมี “แผนปฏิบัติการ 21” (Agenda 21) เป็นแผนแม่บทเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของโลก เพื่อสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 โดยครอบคลุมการพัฒนาที่สมดุลทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านเศรษฐกิจ สังคมและด้านสิ่งแวดล้อม

เมื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสังคม จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการแบ่งสรรทรัพยากรระหว่างสมาชิกในสังคม

การพัฒนาด้านสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จะก่อให้เกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน หากเราปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมให้ดี เราก็จะสามารถหาประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมได้นาน

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จะทำให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ถ้าเศรษฐกิจเติบโตบนความเสื่อมสลายของสิ่งแวดล้อม ก็เกิดความไม่สมดุลขึ้น เพราะสุดท้ายเราก็ต้องทุ่มเงินจำนวนมากในการฟื้นฟูและรักษาสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาอย่างยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการพัฒนาทั้ง 3 ด้านไปพร้อมๆ กัน คือ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้เราสามารถมีเศรษฐกิจที่เจริญเติบโต มีสังคมที่อยู่เย็นเป็นสุขและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ทำให้ทุกฝ่ายมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเรื่อยๆ

สำหรับองค์กรต่างๆ แล้ว ความหมายของ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” จะแตกต่างกันไปบ้างซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจและที่สำคัญ ก็คือการให้ความหมายที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมขององค์กรตนเอง

ตัวอย่างของบริษัท พรอกเตอร์ แอนด์ แกมมเบิล จำกัด (P&G) ได้ให้คำนิยาม หรือความหมายของคำว่า “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” (Sustainable Development) โดยกล่าวถึง “ความยั่งยืน” (Sustainability) ว่าเป็นการทำให้ทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งในขณะปัจจุบัน และต่อไป สำหรับอนุชนรุ่นหลังด้วย

ความยั่งยืน (Sustainability) ที่ว่านี้ จะต้องเกิดจากความรับผิดชอบต่อสองด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) และความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Responsibility)

ทุกวันนี้ จึงไม่น่าจะมีองค์กรใดๆ อยู่ได้ โดยไม่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสังคม หรือชุมชนรอบด้าน

เมื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนต้องเกาะเกี่ยวอย่างแนบแน่นกับสิ่งแวดล้อม จึงมีผู้เรียกขาน “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ว่า “การพัฒนาสีเขียว” ด้วย

หากจะเรียกรวมว่า “ความยั่งยืนสีเขียว” ก็ไม่ต่างกัน